

NASTAVLJA SE ENERGETSKA OBNOVA VIŠESTAMBENIH ZGRADA

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Novi projekti prilagodbe klimatskim promjenama

Za 36 novih projekata energetske obnove višestambenih zgrada osigurano je 20,6 milijuna eura iz NPOO-a

U nazočnosti predsjednika Vlade Andreja Plenkovića, potpredsjednika Vlade i ministra prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Branka Bačića, ministricе zaštite okoliša i zelene tranzicije Marije Vučković i direktora Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Luke Balena svečano su dodijeljeni ugovori o sufinanciranju energetske obnove višestambenih zgrada. Radi se o 36 novih projekata energetske obnove za koje je u sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) osigurano 20,6 milijuna eura.

U skladu s europskim Zelenim planom i nacionalnim klimatsko-energetskim ciljevima energetska obnova zgrada ključna je komponenta zelene tranzicije. Zgrade u EU-u odgovorne su za 40 % potrošnje krajnje energije i 36 % emi-

sija povezanih s energijom, a čak 75 % postojećega fonda zgrada energetski je neučinkovito. Energetskom obnovom smanjuje se potreba za grijanjem i hlađenjem, povećava otpornost zgrada, smanjuje emisija CO₂ te znatno poboljšava kvaliteta života građana.

“Ovakvo velika ulaganja u obnovu i energetska obnova višestambenih zgrada predstavljaju prioritete koji su važni i za naše građane i za šire ciljeve Hrvatske u procesu dekarbonizacije. Svaka ova obnova znači manje emisije CO₂, manju potrošnju energije, bolje klimatske uvjete za stanare, snažniju mehaničku otpornost zgrada, veću sigurnost u slučaju potresa ili požara i bolju kvalitetu života”, rekao je premijer Plenković.

Ministar Bačić istaknuo je kako je energetska obnova, u ovome slučaju više-

stambenih zgrada, projekt dekarbonizacije, odnosno smanjenja potrošnje energije i smanjenja emisije stakleničkih plinova. “Energetska obnova je svoj veliki zamah u Hrvatskoj započela prvom financijskom omotnicom, kroz koju je obnovljeno oko 1350 zgrada, 850 zgrada javne namjene i 15.400 kućanstava u višestambenim zgradama, što je ukupno otprilike tri milijuna kvadrata”, rekao je ministar Bačić.

Dodao je kako je to velik broj kvadrata, no još je daleko od onoga što je još potrebno napraviti da bismo do 2050. postigli energetske neutralnosti, što je jedan od ciljeva Europske unije i Hrvatske. Ministar Bačić istaknuo je kako su za to potrebna ogromna ulaganja, ali i kako će se time, osim energetske neutralnosti, podići kvaliteta stanovanja, smanjiti troškovi kućanstava te doprinijeti većoj energetskej samodostatnosti Hrvatske. U tome kontekstu NPOO je iznimno dobro poslužio jer se u sklopu njega sufinancirala energetska obnova zgrada oštećenih u potresu. “Ovo je snažna potvrda da je Vlada prepoznala važnost energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva. Kad završi provedba NPOO-a, u sklopu kojeg smo do sada ugovorili 290 projekata energetske obnove višestambenih zgrada vrijednih 289,76 milijuna eura, od čega bespovratna sredstva iznose 186,96 milijuna eura, sufinanciranje se neće zaustaviti. Za novo programsko razdoblje 2021. – 2027. u sklopu Programa konkurentnosti i kohezije osigurano je 89 milijuna eura, uz dodatna 22 milijuna eura nacionalnog doprinosa, dok je Nacionalnim planom stambene politike za održivo stanovanje predviđeno čak 400 milijuna eura”, dodao je Bačić.

Direktor Fonda Balen čestitao je svim korisnicima te istaknuo kako sve te programe ne bi bilo moguće postići bez zajedničke sinergije i angažmana Vlade RH

ENERGETSKA OBNOVA VIŠESTAMBENIH ZGRADA

Financira
Europska unija
NextGenerationEUREPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga
uređenja, graditeljstva i
društvenog razvoja

Energetska obnova financira se iz Nacionalnog plana otpornosti i oporavka

Višestambena zgrada prije (lijevo) i nakon energetske obnove (desno)

i njezinih resornih institucija, ali i svih ostalih dionika, osobito suvlasnika zgrada. Obnovljene zgrade uljepšat će vizure gradova i općina, ali ih učiniti i klimatskim otpornijim i održivijim zajednicama. Nakon što su dodijeljeni ugovori o energetske obnovi višestambenih zgrada u Hrvatskoj, naglasak je stavljen i na jačanje regionalne suradnje, osobito kroz projekte ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama u Bosni i Hercegovini.

Suradnja s Bosnom i Hercegovinom na projektima klimatskih promjena

Ministrica zaštite okoliša i energetske tranzicije Marija Vučković, direktor Fonda Luka Balen i državni tajnik Željko Vuković korisnicima su uručili ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama u Bosni i Hercegovini.

Riječ je o 16 ugovora na temelju javnog poziva koji je Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost objavilo u prosincu 2024. Projekti koji će se financirati gradovima, općinama i javnim ustanovama u BiH obuhvaćaju ener-

getske obnovu škola i javnih objekata, ugradnju sustava za korištenje obnovljivih izvora energije, nabavu električnih vozila i punionica, modernizaciju sustava grijanja te druge mjere usmjerene na smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje otpornosti na klimatske promjene. Provođenje će se do kraja 2026., a financiraju se sredstvima od prodaje emisijskih jedinica stakleničkih plinova na dražbama u Hrvatskoj od 2021. do 2025.

Ministrica Vučković istaknula je kako je to prvi javni poziv takve vrste koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu, a težište je na prekograničnim područjima koja su osobito ranjiva na učinke klimatskih promjena. Naglasila je da strateška suradnja s Hrvatima u BiH ne počiva isključivo na financijskoj pomoći, već i na snažnome političkom partnerstvu i ustavnoj obvezi Republike Hrvatske.

Ti projekti trebali bi biti primjer uspješne prekogranične suradnje te putokaz za daljnje zajedničke projekte u području zelene tranzicije. Svečanom uručivanju ugovora nazočili su i brojni visoki uzvanici među kojima i predsjednik Hrvatskog narodnog sabora BiH Dragan Čović, predsjednica Federacije BiH Lidija Bradara, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH Darijana Filipović, predsjednica Vlade Hercegovačko-neretvanske županije Marija Buhač, veleposlanik Republike Hrvatske u BiH Ivan Sabolić, državni tajnik Zvonko Milas, mnogobrojni predstavnici lokalne i regionalne vlasti, obrazovnih i zdravstvenih ustanova te sami korisnici.

Izvori:

- <https://mpgi.gov.hr/>
- <https://www.fzoeu.hr/>
- <https://fondovieu.gov.hr/>

Zajednička slika potpisnika novih ugovora